

שנת 2005

הסגרתו של זאב רוזנשטיין לארה"ב

גל לברטוב מנהל המחלקה הבינלאומית בפרקליטות בשנים 2005-2013

תיק ההסגרה של רוזנשטיין היה האות, מבחינות רבות שעוד יפורטו, לפתיחתה של תקופה חדשה ופורייה בתולדות המאבק בפשיעה החמורה וההגנה על הציבור הישראלי מפניה. בה בשעה הוא היווה לטעמי אף הצהרה על סיומה של תקופה בעייתית בת למעלה מ-20 שנה שקדמה לה. במה דברים אמורים?

בשנת 1979 תוקן חוק ההסגרה. תיקון זה, שנודע לימים כ"תיקון בגין"¹, קבע כי מי שהיה אזרח ישראלי בזמן ביצוע העבירה לא יוסגר ותחת זאת יועמד לדין בישראל. בתיקון זה לא זו בלבד שישראל הפרה את האמנות הבין לאומיות עליהן היתה חתומה, ובראשן אמנת ההסגרה עם ארצות הברית, ולא רק שפעלה נגד דיני הראיות שלה, מסורתה המשפטית וכל אינטרס כלכלי, מדיני או אחר שלה, אלא שאף הפכה את עצמה בגינו לעיר מקלט לעבריינים מסוכנים. עבריינים בעלי אזרחות ישראלית, שלא התגוררו בישראל ולא היתה להם כל זיקה אמיתית אליה, אך נמלטו לחיקה לאחר שביצעו עבירות חמורות במדינותיהם, כשחלקם מעתיקים את פעילותם העבריינית לישראל ופוגעים במדינה ובאזרחיה שסיפקו להם מקלט.

תקופה חשוכה זו הגיעה לשיאה בפרשת סמואל שיינבין, נער אמריקאי בן 17 שרצח נער אחר במדינת מרילנד, ביתר את גופתו ונמלט לישראל. ביום 25 בפברואר 1999, ברוב דעות של שלושה שופטים נגד שניים, קבע בית המשפט העליון כי הגם שתיקון בגין מהווה רעה חולה² מכל בחינה, זהו החוק ואין מנוס מלפעול על פיו. שיינבין, שהחזיק באזרחות ישראלית מכוח אזרחותו של אביו, לא הוסגר.³ באוקטובר שנת 1999 הוא נדון ל-24 שנות מאסר בפועל.⁴ 15 שנים לאחר מכן הגניב אקדח לכלא רימונים בו ריצה את מאסרו, ירה ופגע בשני סוהרים ואסיר. אחד הסוהרים נפצע קשה. שיינבין נורה ונהרג.

תיקון בגין בכלל ופרשת שיינבין בפרט, הביאו למשבר חמור ביחסי ישראל וארה"ב. בין השאר, נשמעו איומים מפורשים לקצץ בסיוע האמריקאי. באיחור של יותר מ-20 שנה קם המחוקק

¹ מנחם בגין הגיש את ההצעה כהצעת חוק פרטית עוד בהיותו חבר אופוזיציה ולכן התיקון נקרא על שמו. בסופו של דבר התקבל התיקון בשנת 1978 כהצעת חוק ממשלתית, תחת הכותרת "חוק לתיקון דיני עבירות חוץ, התשל"ח-1978".

² כל שופט השתמש כמובן בניסוח משלו. השופט קדמי, שחבר לשופט ברק בדעת המיעוט, כתב כי מתן חיסיון מפני הסגרה לאדם בעל אזרחות ישראלית "פורמלית", לא רק שהינו בלתי סביר אלא שבהיעדר הצדקה עניינית להפוך את ישראל לעיר מקלט לעבריינים חסרי כל זיקה לישראל, חובתו של בית-המשפט למנוע זאת ולא להמתין למחוקק.

³ ע"פ 6182/98 שמואל שיינבין נ' היועץ המשפטי לממשלה.

⁴ תפ"ח 5054/99 מדינת ישראל נ' סמואל בן סול שיינבין.

הישראלי ותיקן את שקלקל. ביום 29 באפריל 1999 נתקבל תיקון מס' 6 לחוק ההסגרה.⁵ ב-9 במאי 2001 קיבלה הכנסת את תיקון מס' 7 לחוק.⁶

נקבע כי אזרח ישראלי יוסגר, בהתקיים התנאים לכך, אך אם היה אזרח ותושב ישראל בזמן ביצוע העבירה – יוכל לרצות את עונשו בישראל. מדינת ישראל שבה והחזירה לעצמה את היכולת לעמוד בחובתה כלפי אזרחיה - להגן על שלומם ועל ביטחונם מפני עבריינים הבאים בשעריה. היא שבה ונטלה לידיה את היכולת הבסיסית לקיים את התחייבויותיה הבינלאומיות. אך לא היה די בתיקון זה לבדו כדי להתגבר על כל הבעיות החמורות שנוצרו במשך יותר מעשרים שנה במישור המשפטי והמעשי כאחד. אחת מהן היתה משבר האמון שנוצר עם ידידתנו הגדולה. את האמון הזה היה צורך לשוב ולבנות מחדש.

בסוף שנות ה-90 ותחילת שנות האלפיים היו שהגדירו את זאב רוזנשטיין (או בכינויו: "הזאב") כיעד מס' 1 של משטרת ישראל.⁷ במסגרת המאבקים האלימים בקרב העולם התחתון ניסו לא אחת להתנקש בחייו. בדצמבר 2003 ביקר רוזנשטיין אצל חלפן כספים ברחוב יהודה הלוי בתל אביב. קול פיצוץ עז נשמע. שלושה אנשים נהרגו. עשרות נפצעו. רוזנשטיין עצמו יצא ללא פגע. מפכ"ל המשטרה באותה תקופה, שלמה אהרונישקי, כינה את האירוע החמור "פיגוע פלילי".

בסמוך לכך נוהלה חקירה חובקת עולם בנוגע להברחת סם מסוכן מסוג אקסטזי לארה"ב. כ-700 אלף כדורי אקסטזי נתפסו. חשודים רבים נעצרו. העקבות והראיות הובילו אל רוזנשטיין כמי שמימן חלק ניכר מהפעילות ועמד בראש הפירמידה העבריינית. את מעשיו ביצע מבלי לעזוב את אדמת ישראל. שליחיו פעלו לפי הוראותיו. שניים מהם, האחים ברוך ואלן דדוש, הסכימו לחתום על הסכם עד מדינה ולהעיד נגדו. הם הוכנסו לתוכנית האמריקאית להגנה על עדים.

השאלה הראשונה שהיה צורך להחליט לגביה היתה היכן מן הראוי להעמיד את רוזנשטיין לדין: בישראל או בארה"ב? היו לשאלה זו היבטים מבצעיים ומשפטיים רבים. בספטמבר 2004 הוגש לפרקליט המדינה ערן שנדר ולמפכ"ל המשטרה משה קראדי דו"ח ועדת לדור בעניין הגנה על עדים. בוועדה, בראשות פרקליט מחוז ירושלים (ולימים פרקליט המדינה) משה לדור, היו חברים נציגים מכל משרדי הממשלה הרלוונטיים. אני שימשתי כחבר הוועדה ומרכז פעולותיה. המלצנו על הקמת רשות להגנה על עדים בישראל ושרטטנו את המתווה לתוכנית. ההמלצה התקבלה אך חלפו כמה שנים עד שהמחלוקות הפוליטיות והתקציביות יושבו והרשות להגנת עדים קמה. בארה"ב, לעומת זאת, פעלה התוכנית שנים רבות, ובהצלחה ניכרת. בתקופת הזמן בה אנו עוסקים, רק ארה"ב, מבין שתי המדינות, היתה יכולה להעניק הגנה מקיפה ומתמדת לאחים דדוש. אך היו גם שיקולים נוספים: לו היה משפטו של רוזנשטיין מתנהל בישראל, היתה היכולת להעיד עדים במשפטו מוגבלת ביותר. מרבית המעורבים בפרשה היו בארה"ב ונשפטו שם. מרבית החוקרים, השוטרים והסוכנים שטיפלו בפרשה היו אמריקאים. גם רוב הראיות האחרות נמצאו על אדמת ארה"ב. חשוב מכל אלה: ארה"ב היא שהיתה היעד למעשים. הסמים הוחדרו לשטחה. פעולות המכירה וההפצה – נעשו שם. הקורבנות הממשיים והפוטנציאליים של העבירות – היו כולם אמריקאים. לאחר בדיקת הדברים מכל צדדיהם הוסכם שנכון וראוי יהיה להסגיר את רוזנשטיין לארה"ב כדי שיעמוד בה לדין על מעשיו.

⁵ חוק ההסגרה (תיקון מס' 6), התשנ"ט-1999.

⁶ חוק ההסגרה (תיקון מס' 7), התשס"א-2001.

⁷ ראו לדוגמה אבי כהן "נעצר זאב רוזנשטיין – היעד מספר 1" Ynet (1.12.03).

מעצרו של רוזנשטיין היכה גלים, בארץ ומחוצה לה. הוא הובא לבית משפט השלום בירושלים ומעצרו הוארך פעם אחר פעם. ב-27 בדצמבר 2004 הוגשה למחלקה הבינלאומית בפרקליטות בקשת ההסגרה האמריקאית. לרשות המחלקה היו ימים ספורים בלבד כדי להכין את העתירה. היא עמדה במשימה. ב-5 בינואר 2005 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים עתירה להכריז על רוזנשטיין כבר-הסגרה לארה"ב בגין עבירות הסמים שיוחסו לו.

העתירה נשמעה בפני כב' השופט יעקב צבן. השופט דחה את טענת סניגורו של רוזנשטיין, עו"ד מוטי כץ, שלפיה זכותו הבסיסית של אדם היא להישפט בארצו וחובתה של המדינה לשפוט בתחומיה ולא להסגיר אותו. הוא דחה אף את הטענה כי הסגרתו של רוזנשטיין תהווה פגיעה בחוקי היסוד של המדינה ובערכיה: "במקרה שלפני, לארצות הברית אינטרס עדיף לשפוט את המשיב, שכן אף שהקשר נוצר בישראל, כל ביצועו מחוץ לישראל, הסמים הופצו ויועדו להפצה בארצות הברית, החקירה החלה והתנהלה שם, שם עיקר הראיות ושם נשפטו רוב אנשי הרשת".⁸ ב-19 באפריל 2005 הכריז בית המשפט המחוזי על רוזנשטיין כבר-הסגרה. רוזנשטיין ערער. בערעור ייצג אותו צוות הגנה חדש: עו"ד דבורה חן, עד לא מכבר בכירה בפרקליטות; פרופ' אריאל בן-דור, מומחה למשפט חוקתי; ועו"ד שלמה ניסים.

זמן קצר לפני כן נכנסתי לתפקידי כמנהל המחלקה הבינלאומית. מדובר היה בהופעה ראשונה שלי בתיק הסגרה, שהיה אולי החשוב ביותר שטופל עד אז על ידי המחלקה. דבורה, שלמה ואני צמחנו באותו מקום: פרקליטות מחוז ת"א (פלילי). אך הפעם עמדנו משני צידי המתרחש. לצדי היו שני פרקליטים מעולים שטיפלו בפרשה מראשיתה - סגן מנהל המחלקה, עו"ד יצחק בלום, ועו"ד יובל ששון.

רוזנשטיין חזר בערעור על טענתו המרכזית, שלפיה זכותו החוקתית היא לעמוד לדין בישראל: הוא אזרח ותושב ישראלי; העבירות המיוחסות לו בוצעו לכאורה מבלי שיצא את גבולות המדינה; הוא לא ניסה להימלט. אם יוסגר, ייפגעו זכויותיו להישפט בשיטת המשפט של מדינתו ובשפה שהוא דובר. עוד נטען, כי למעשה ישראל מעוניינת להסגיר את רוזנשטיין לארצות הברית על מנת "להסיר מעל הדרך קשיים ראייתיים, המקשים על הבאתו לדין בישראל". גם טענה להגנה מן הצדק הועלתה – נטען כי בעבירות סמים, לרבות בין-מדינתיות, ישראל מעמידה בדרך כלל לדין בתחומיה ולא מסגירה, בניגוד להחלטתה בעניין רוזנשטיין, שמופלה איפוא לרעה.

בעיקרי הטיעון שהגשנו תמכנו בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. ציינו כי מירב הזיקות בפרשה קושרות את רוזנשטיין לארצות הברית ולחוקיה. מעשיו הפליליים התממשו בארצות הברית והסבו את נזקיהם שם. על טענת רוזנשטיין לאפליה בינו לבין נאשמים אחרים בעבירות סמים, השבנו כי אחת הסיבות שבגינן לא התבצעה הסגרה באותם מקרים נעוצה בתיקון בגין, שלא איפשר זאת. במקרה שלפנינו, הדגשנו, דווקא הימנעות מהסגרה עלולה להיחשב אפליה פסולה, שכן שאר חברי הרשת העבריינית הוסגרו לארצות הברית והועמדו בה לדין. כתבנו כי "אין לאפשר למשיב למלט את עצמו מאימת דיניה של ארצות הברית, כאשר בהנחייתו ובהוראתו הישירה והעקיפה פעלו המעורבים השונים ברשת (במספר רב של מדינות) במטרה להכניס ולהפיץ סמים בתחומיה של ארצות הברית, המבקשת כעת את הסגרתו.

בהרכב השופטים ישבו המשנה לנשיא, השופט מישאל חשין, ולצדו השופטים אדמונד לוי ואליקים רובינשטיין. סנגוריו של רוזנשטיין טענו כי מדובר במקרה חסר תקדים: מעולם לא הוסגר

⁸ ב"ש (י-ם) 4023/05 מדינת ישראל נ' זאב רוזנשטיין, פסקה 26.

אדם מישראל כשכל מעשיו התבצעו על אדמת המדינה. אנו השבנו כי משמעותן של טענות אלו היא שבכיר כדוגמתו של רוזנשטיין זכאי לבחור לעצמו את הדין הנוח עבורו, והליכי ההסגרה יחולו רק על העבריינים הזוטרים ממנו, אלה שבשליחותו הביאו את הסמים לארצות הברית ועסקו במכירתם שם; אותם אנשים שכבר הוסגרו לארצות הברית ועמדו בה לדין. השופטים הקשיבו קשב רב. הם הודיעו כי פסק הדין יינתן במועד אחר.

ביום 30 בנובמבר 2005 התייצבנו כולנו לשמוע את פסק הדין. המתח היה רב. הרבה מאוד היה מונח על כף המאזניים: המאבק בפשיעה המאורגנת בישראל; ההגנה על שלום הציבור במדינה וחיי אזרחיה שנפגעו, כזכור, כתוצאה מאותם מאבקים בעולם התחתון; שיתוף פעולה בינלאומי ופרי מאמציהם של מאות אנשי חוק ברחבי הגלובוס. השופט אדמונד לוי קרא את פסק הדין לבדו. קולו היה כרגיל שקט וסמכותי מאוד. די היה בכך כדי להשליט דממה באולם הגדוש. הוא הודיע כי בית המשפט העליון החליט, פה אחד, לדחות את הערעור. רוזנשטיין הינו בר-הסגרה לארצות הברית.⁹ את חלקו העיקרי של פסק הדין כתב השופט לוי עצמו:

"בקשת ההסגרה נתמכת בראיות הנראות כפירותיה של חקירה מאומצת. היא מפורטת ומקיפה. התמונה, הלכאורית יש להטעים, המצטיירת ממנה היא עגומה. היא מגלה חשד לקשר פלילי חובק עולם, שמיושו התאפשר באמצעות הפעלתם מרחוק של שליחים ושליחי-שליחים. הקשר, שהניב כנטען את פירותיו הרעים זמן ממושך, הביא להחדרתן לארצות הברית של כמיליון וחצי טבליות סם... אין להכביר מילים על חומרתם של החשדות, על היקפם הרחב של המעשים הנטענים ובעיקר על הנזקים החברתיים והבריאותיים הכרוכים בהם. החברה האמריקאית, אשר שימשה יעדה העיקרי של הפעילות, היא שנשאה בחלק הארי שלהם והיתה נאלצת לשאת בתוצאות קשות עוד יותר לו מומשה התוכנית במלואה."

בית המשפט הוסיף וקבע כי בהסגרתו של רוזנשטיין לארצות הברית אין משום פגיעה בלתי-מידתית בזכויותיו או בערכיה של מדינת ישראל. ההפך הוא הנכון. בנסיבות העניין היא מגנה עליהם, על אזרחי המדינה ועל ריבונותה. היא אף מאפשרת לישראל לצפות כי יוסגרו גם אליה עבריינים שפגעו בה ובאזרחיה ממקום שבתם במדינות אחרות. עוד כתב השופט לוי:

מעשה הקשר ופירותיו, כמקשה אחת, רתומים בעיקר העבדות לארצות הברית, ואין לחלוק על כך שמרכז הכובד של הפרשה הוא במדינה זו. המיקום הגיאוגרפי ממנו, כנטען, פעל המערער – מיקום בו מבקש הוא להיתלות כעת – נעדר חשיבות ממשית. הקשר יכול היה להיקשר בכל מקום בתבל... יש לייחס משקל מכריע לפגיעות שנפגעה [ארצות הברית] מן הפעילות העבריינית. יש ליתן עדיפות לעניינה הברור במימוש ריבונותה, עניין המוגשם באמצעות העמדתם לדין בתחומיה של האחראים לפגיעות אלו. ביטוי המעשי של הדבר הוא בהיעדרות לבקשת ההסגרה... מסקנתי היא כי בדין הכריז בית משפט קמא על המערער כבר-הסגרה לארצות הברית... כך מתחייב משיתוף הפעולה הראוי בין המדינות. כך מחייב עניינו של הציבור בישראל, וכזהו גם האיזון הראוי בינו לבין זכויות המערער. כך ביקשה ישראל מארצות הברית לנהוג בנסיבות דומות. כך ננהג אנו במערער.

השופט חשין הצטרף לדברים:

"אותם אנשים שעשו את המעשים הרעים בארצות הברית, ארצות הברית שפטה את רובם וגזרה עליהם עונשים שגורה... ונפלא ממני במה השתנה דינו של

⁹ ע"פ 4596/05 זאב רוזנשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בתקדין, 30.11.2005).

המערער מדיננים של כל אלה. אכן, בגופו לא היה המערער בארצות הברית. הוא ישב בישראל. ואולם ממקום מושבו הוא משך בחוטים והניע את האחרים לרצונו... היעדרותו הפיזית של המערער מארצות הברית לא היוותה אלא אירוע שולי וטפל... המערער 'היה' בארצות הברית ועשה בארצות הברית באמצעות האחרים שהיו ידו הארוכה. מבחינה מהותית... לא היה מעמדו של המערער שונה - לא מבחינה מוסרית ולא מבחינה משפטית - ממעמדם של האחרים; מעמדו לא היה שונה - ואין זה ראוי כי יהא שונה."

השופט רובינשטיין הצטרף לדעת חבריו והזכיר בדבריו את פרשת שיינבין ואת התקלות החמורות שהמיט עלינו תיקון בגין עד שבוטל.

ב-6 במרס 2006 הקיפה טבעת אנושית של יחידת הליווי המיוחדת של שב"ס ובלשי ימ"ר תל אביב את השיירה שבה הובל רוזנשטיין. מסוק ליווה אותה ממעל. בנמל התעופה בן-גוריון נמסר רוזנשטיין לידי המרשלים האמריקאים שליוו אותו בדרכו למיאמי. מבצע ההסגרה המורכב ביותר שידעה ישראל, לפחות עד לאותו יום, הסתיים בשלום.

בארה"ב חתם רוזנשטיין על הסדר טיעון. בהתאם להסדר, הוא נדון לעונש של 12 שנות מאסר. מאחר שהיה אזרח ותושב ישראל בעת ביצוע העבירות, נשמרה לו זכותו לרצות את מאסרו בארץ והוא אכן מימש אותה.

סוגיית הסגרתו של רוזנשטיין גררה ויכוחים רבים במרחב המשפטי והציבורי, בין אלה שתמכו בהסגרה לאלה שהתנגדו לה. בין המתנגדים היו שטענו כי הסגרתו תחת העמדתו לדין בישראל היא אות לחולשת מערכת אכיפת החוק במדינה ותעודת עניות למשטרה ולפרקליטות. לטענתם, האחרונות כשלו פעם אחר פעם באיסוף ראיות מספיקות ובהעמדתו לדין של רוזנשטיין בישראל, ולכן פנו לאמריקאים שיעשו את העבודה עבורן.

אני סבור אחרת. רוזנשטיין היה ברשימת העבריינים המבוקשים ביותר בארצות הברית. הוא הוכרז בה יעד-על. הסגרתו היתה אינטרס משותף וחיוני הן של ארצות הברית, הן של ישראל. הביקורת על ההסגרה והצגתה כאוזלת יד של רשויות אכיפת החוק בישראל מחטיאות לחלוטין את מהות שיתוף הפעולה הבינלאומי בלוחמה בפשיעה בכלל, ושל ההסגרה בפרט. ההסגרה היא אמצעי ראשון במעלה בלחימה בפשיעה חוצת גבולות. כדברי בית המשפט העליון, לנוכח מציאות זו של פשיעה מאורגנת ובינלאומית, מדינות אינן יכולות להסתפק בהתמודדות פנימית עמה, והן מצופות ומחויבות לשתף פעולה ביניהן כדי למגר אותה ולהגן על אזרחיהן מפניה. ואכן, רבים וטובים רואים בהסגרתו של רוזנשטיין חשיבות אסטרטגית ראשונה במעלה וקו פרשת המים של הלוחמה בפשיעה החמורה.

דוקטרינת "מרכז הכובד" של העבירות הפכה מאז לאחת המרכזיות והמשמעותיות בהליכי ההסגרה בישראל. במהלך הדיון נשאלנו על ידי השופט חשין אם גם להבא נפעל להסגרת מבוקשים שפעלו מאדמת מדינת ישראל נגד מדינות אחרות. השבתי לו שבמקרים המתאימים בהחלט נעשה זאת. במהלך כהונתי כמנהל המחלקה הבינלאומית הסגרנו קרוב ל-30 עבריינים ישראלים שפעלו מישראל כדי לפגוע במדינות אחרות, מוסדותיהן ואזרחיהן: כנופיות של "עוקצים ניגריים" שרימו מאות קשישים אמריקאיים ונטלו מהם את חסכוניהם;¹⁰ עבריינים ישראלים-צרפתים שהונו

¹⁰ב"ש (י-ם) 5486/08 **היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיו** (פורסם בנבו, 6.1.2009); ב"ש (י-ם) 009037/09 **היועץ המשפטי לממשלה נ' אבי עייש** (פורסם בנבו 5.1.2020).

בנקים וחברות בצרפת במיליוני יורו, כל זאת מדירה בתל-אביב;¹¹ רואה חשבון ושותפו שהוציאו במרמה מרשויות המס בארה"ב מיליוני דולרים¹² ואחרים. דומני שלפחות בחלק מהמקרים, הסגרות אלו שימשו גם כגורם מרתיע ומנעו מעבריינים ישראלים אחרים לעולל את שעשו המוסגרים.

הטבע, כידוע, אינו סובל ואקום. כך לגבי הטרור, וכך בנוגע לארגוני הפשיעה. תמיד יצוץ מנהיג חדש, ונפילתו של ארגון אחד תסמן את עלייתו של ארגון אחר. עם זאת, אין בכך כדי לפטור את המדינה מלהגן על אזרחיה הן מפני הטרור, הן מפני הפשיעה החמורה והשלכותיה. כל מאבק מוצלח כזה, כפי שנעשה בעניינו של רוזנשטיין, מחליש את הפשיעה והשפעותיה ומגן על חייהם ועל שלומם של האזרחים - קורבנותיה. המלחמה בפשיעה היא בלתי-פוסקת. יש לנהל אותה במקצועיות, בנחישות וללא הפוגה.

כזכור, המהלכים שקדמו להסגרה וביססו אותה נעשו לאחר תקופה ארוכה של שיתוק וחוסר אמון בין גורמי אכיפת החוק בארה"ב ובישראל. המעבר מתקופה חשוכה זו לשיתוף הפעולה היעיל והפורח בפרשת רוזנשטיין היה לא פחות מדרמטי. הוא היה האות לתקופה ארוכה שנמשכת עד ימינו, המתאפיינת בשיתוף פעולה מקצועי ופורה של רשויות החוק בישראל עם עמיתותיהן ברחבי תבל.

בעקבות הטיפול המשטרתי והמשפטי בפרשת רוזנשטיין והסגרתו של האחרון - נחסם עורק מרכזי של סחר בכמויות עצומות של סמים, ולבטח דולל באופן משמעותי ביותר. ארגון פשיעה קרס. לא נעשו עוד ניסיונות להתנקש בחייו של רוזנשטיין. חיי אזרחים נוספים, חפים מפשע, שעלולים היו להיפגע - ניצלו.

נראה כי פרשה זו אף הביאה לשינוי מוסכמות-יסוד בעולם התחתון: קשר השתיקה המסורתי, הכמעט קדוש, נופץ. ההנחה המקובלת אצל מנהיגי ארגוני הפשיעה, שלפיה אנשיהם יהיו נכונים לכלות את ימיהם בכלא ובלבד שלא יפלילו אותם - חלפה מן העולם. פרשת רוזנשטיין, לצד התוכנית הישראלית להגנה על עדים שקמה בינתיים, הביאו לכך שגם ראשי ארגוני הפשיעה מבינים כי לא לעולם חוסן; שהם עלולים למצוא את עצמם במצבו של הזאב.

עם השנים הלכו מאיתנו השופטים מישאל חשין ואדמונד לוי, ועורכי דינו הקבועים של רוזנשטיין - בני וקדן נהרי. רשימה זו מוקדשת לזכרם.

---

¹¹ ב"ש (י-ם) 9167/07 היועץ המשפטי לממשלה נ' ג'ילברט שיקלי (פורסם בנבו, 22.8.2007).

¹² בש (י-ם) 9331/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרווין ברקוביץ'.